

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ความเจริญก้าวหน้าของประเทศขึ้นอยู่กับการศึกษาของประชาชนเป็นสำคัญ การศึกษาจะเจริญและมีคุณภาพดีเพียงไรนั้นขึ้นอยู่กับคุณภาพของครู เพราะครูเป็นผู้ที่อบรมสั่งสอน แนะนำ และชี้แนวทางแก่นุชนให้มีความรู้ ความสามารถ อันเป็นรากฐาน ในการดำรงชีวิต การประกอบอาชีพและในการพัฒนาประเทศ ครูจึงเป็นบุคคลากรที่มีความสำคัญอย่างยิ่งยวดที่จะต้องรับผิดชอบอนาคตของประเทศ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว¹ ได้พระราชทานพระบรมราโชวาทแก่นิสิตนักศึกษา วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร ที่สำเร็จการศึกษาเมื่อวันที่ 18 ธันวาคม พ.ศ. 2510 มีความสำคัญตอนหนึ่งว่า "...ขอให้ท่านตระหนักว่า ความเจริญหรือความเสื่อมของชาติ นั้นขึ้นอยู่กับการศึกษาของประชาชน ผลการอบรมเยาวชนของท่าน ถือได้ว่าเป็นเครื่อง กำหนดอนาคตของชาติบ้านเมืองโดยแท้..."

คุณภาพของครูเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้ การศึกษาค่าเป็นไปด้วยดีสัมฤทธิ์ผลของ การศึกษาไม่ว่าระดับใดก็ตามจะมีขึ้นไม่ได้อาชาตครูที่มีคุณภาพ

¹พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช, "พระบรมราโชวาทแก่นิสิต นักศึกษา วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร," อ้างถึงในหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัด ครู เอกสารการนิเทศการศึกษา (ฉบับที่ 152, 2517), หน้า 106.

จอห์น เคนเนธ กอลแบรธ¹ (John Kenneth Galbraith) กล่าวว่า ครูที่ดีจะช่วยให้การศึกษาค่าเป็นไปด้วยดี มีการเรียนการสอนที่ดี และประเทศชาติจะพ้นจากความคอยพัฒนา

ลักษณะของครูที่ดี ตามความเห็นของอานวย ทะหิงค์แก² กล่าวว่า จะต้องประกอบด้วยวิชาการที่แข็งแกร่ง มีความสามารถในการเชิงปฏิบัติและอุทิศตนต่ออาชีพครู ถ้าขาดสิ่งหนึ่งสิ่งใดจะเป็นครูโดยสมบูรณ์ไม่ได้ วิชาการที่แข็งแกร่งจะเป็นพื้นฐานอันมั่นคงสำหรับผู้มีอาชีพครู เพราะจะเป็นแหล่งวิชาการอันสำคัญซึ่งจะถ่ายทอดไปยังศิษย์ทั้งโดยตรงและโดยประยุกต์ ซึ่งจะเป็นคุณประโยชน์อย่างใหญ่หลวงต่อการศึกษาของชาติ

วิชาการที่แข็งแกร่ง หรือความรู้ของครูจะเป็นกำลังสำคัญที่ใช้ในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ทางการศึกษา³

ครูที่ดีจะต้องมีความสามารถในการสอน ซึ่ง ดี.อี. เอกการ์⁴ (D.E. Edgar) ได้อธิบายว่า ความสามารถของครูขึ้นอยู่กับพื้นฐานที่จำเป็นและสัมพันธ์กันสองประการ ได้แก่ ทฤษฎีกับการปฏิบัติ ซึ่งครูผู้สามารถยอมกำหนดเลือกนำออกใช้ให้สอดคล้องกัน โดยเหมาะสมแก่สภาพการเรียนการสอนอย่างเชี่ยวชาญและด้วยทักษะ

¹ ล่องสี ชูติวงศ์ และสวัสดิ์ สุคนธรังษี (ผู้แปล), "การพัฒนาประเทศ," ศูนย์ศึกษา (6 มิถุนายน 2506) : 29 - 30.

² อานวย ทะหิงค์แก, โครงการฝึกสอนแบบ M.E.T. (เชียงใหม่ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2516), หน้า 2.

³ P. Gurry, Education and the Training of Teachers (London: Longmans, Green and Co., Ltd., 1963), p. 69.

⁴ D. E. Edgar, The Competent Teacher (Sydney: Angus and Robertson Pty., Ltd., 1974), p. 380.

คุณสมบัติของครูที่ดีจะเกิดขึ้นเองไม่ได้ จำต้องอาศัยขบวนการผลิตที่มีเป้าหมายแนชัดมีหลักการดี มีวิธีการ มีประสิทธิภาพ ขบวนการดังกล่าวนี้ ได้แก่ การฝึกหัดครูซึ่งเป็นที่แน่นอนว่า ในการวางโครงการผลิตครูนั้นจะต้องคำนึงถึงสภาพของประเทศและของโลกทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ และอื่น ๆ แล้วกำหนดลงไว้เป็นหลักสูตรเพื่อเป็นแนวทางผลิตครูให้ได้คุณภาพตามที่ต้องการ¹

การฝึกหัดครูจึงมีความสำคัญยิ่งในการผลิตครู จากเอกสารประกอบการสัมมนาอาจารย์นิเทศก์วิทยาลัยครูภาคเหนือ² เมื่อเดือนมกราคม พ.ศ. 2519 แสดงให้เห็นขอบเขตกว้าง ๆ ของหลักสูตรฝึกหัดครูทั่วไปว่า ประกอบด้วย

- 1) ความรู้ทางทฤษฎี และ
- 2) ความสามารถทางปฏิบัติ

หลักการทั้งสองประการนี้มีความสำคัญ และจำเป็นต่อสถาบันฝึกหัดครูในการเตรียมครูของประเทศไทย โดยทั่วไปนิยมจัดการเรียนรูทางทฤษฎีไว้ในตอนต้นหลักสูตร และฝึกความสามารถทางปฏิบัติในตอนหลัง เมื่อนักศึกษาเรียนรู้และมีประสบการณ์เกี่ยวกับทฤษฎีมาแล้ว

ความรู้ทางทฤษฎีนั้น โดยทั่วไปประกอบด้วย

1. ความรู้พื้นฐาน
2. ความรู้เกี่ยวกับวิชาการศึกษา
3. ความรู้เกี่ยวกับวิชาเฉพาะที่สอน

¹บุญถิ่น อัตถากร และสายหยุด จำปาทอง, การผลิตครู (ชนบุรี : โครงการพัฒนาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2505) หน้า 23 - 25.

²วิทยาลัยครูลำปาง, เอกสารประกอบการสัมมนาอาจารย์นิเทศก์ วิทยาลัยครูภาคเหนือ (18 - 23 มกราคม 2519), หน้า 1 - 4.

การเรียนรู้ทางทฤษฎี เป็นการเรียนในชั้นเรียนที่ต้องอาศัยกิจกรรมในการเรียน การสอนหลายอย่าง เช่น การบรรยาย อภิปราย ซักถาม คนควา ฯลฯ และอาศัยวิธีการ ในการเรียนการสอนหลายวิธีการ เช่น การสอนแบบกลุ่มวิชา (Broad field) การ สอนแบบกลุ่มกิจกรรม (Group Work) การสอนเป็นคณะ (Team Teaching) การสอนแบบจัดเป็นศูนย์การเรียน (Learning Center) เป็นต้น

ด้านความสามารถทางปฏิบัตินั้น จะต้องอาศัยกิจกรรมซึ่งเสริมสร้างทักษะและ ประสบการณ์ กิจกรรมที่แพร่หลายได้แก่

1. การสังเกตการสอน
2. การทดลองสอนและฝึกสอน
3. การสัมมนาเกี่ยวกับการสอน

กิจกรรมดังกล่าวจะต้องจัดให้สอดคล้องสัมพันธ์กันกับการเรียนรู้ทางทฤษฎีเรียกรวม ๆ ว่า การฝึกสอน ซึ่งปัจจุบันนี้ เรียกกันว่า ฝึกประสบการณ์วิชาชีพเพราะมีใช้แต่ ฝึกสอนเพียงอย่างเดียว จะต้องฝึกประสบการณ์อื่น ๆ ที่เกี่ยวกับอาชีพครู หรือที่ครูต้องทำ ต้องรับผิดชอบด้วย

การฝึกสอนเป็นกิจกรรมส่วนสำคัญที่สุดสำหรับการฝึกหัดครู เพราะเป็นโอกาส ให้นักศึกษาลงมือสอนกับเด็กนักเรียนจริง ๆ เป็นกิจกรรมที่แสดงให้ตัวผู้ฝึกสอนเอง และ ผู้ดำเนินการฝึกหัดครูทราบถึงระดับความสำเร็จของการเรียนการสอนที่ผ่านมาตลอด หลักสูตร¹

¹ Dwight K. Curlis, and Leonard O. Andrews, "What is a Student Teaching," Guiding Your Student Teacher (New Jersey : Prentice - Hall, Inc., 1954), p. 1.

สโตนส์ และมอริส¹ (Stones and Moris) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการฝึกสอนไว้ว่า นักศึกษาฝึกสอนจะได้รับประสบการณ์ต่าง ๆ มากมายจากโรงเรียนที่เขาฝึกสอน ประสบการณ์ทั้งหลายนี้จำเป็นอย่างยิ่งต่อการประกอบอาชีพครูในภายหน้า เป็นการเรียนรู้ที่มีค่าสูง และหาไม่ได้จากกิจกรรมอื่น

การฝึกสอนจึงนับได้ว่าเป็นโครงการที่สำคัญอย่างยิ่งในโครงการฝึกหัดครู หรืออาจพูดได้ว่าเป็นหัวใจของการฝึกหัดครูทีเดียว เพราะการฝึกสอนเป็นประสบการณ์ที่สำคัญที่สุดในการศึกษาเพื่อการเป็นครู จักว่าเป็นกิจกรรมชั้นรวมยอดที่ให้ประสบการณ์แก่ผู้ศึกษาที่จะเป็นครูโดยตรงก่อนที่จะออกไปเป็นครู

สถาบันฝึกหัดครูทุกระดับ ได้กำหนดให้นักเรียนฝึกหัดครูออกไปฝึกสอนเป็นเวลา 1 ภาคเรียน และกำหนดว่า ผลการฝึกสอนจะต้องไม่ต่ำกว่าระดับ ค. หรือ 2.00 ถ้าผลการฝึกสอนต่ำกว่า ค. หรือ 2.00 จะไม่มีสิทธิได้รับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา แม้ว่าผลการเรียนที่เฉลี่ยแล้วจะได้ 2.00 หรือ มากกว่าก็ตาม และจะต้องปฏิบัติตามการฝึกสอนซ้ำอีก

ละเมียด สิมอักษร² ได้กล่าวถึงความมุ่งหมายของการฝึกสอนในสถาบันฝึกหัดครูไว้ดังนี้

1. เพื่อให้นักเรียนฝึกสอนได้มีโอกาสทดลองหลักการ และวิธีการสอนต่าง ๆ ที่เรียนรู้จากสถาบันฝึกหัดครู และตำราวิชาการศึกษา

¹ E. Stones and S. Moris, Teaching Practice Problems and Perspectives (London: Mcthuen & Co., Ltd., 1972), p. 245.

² ละเมียด สิมอักษร, "คู่มือฝึกสอน" จุฬาสารฉบับที่ 4, สมาคมการศึกษาแห่งประเทศไทย 2506, หน้า 1 - 2.

2. เพื่อให้ นักเรียนฝึกสอนมีความสามารถในการสอน
3. เพื่อให้ นักเรียนฝึกสอนมีความสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นซึ่งได้แก่ ครู
ผู้ร่วมงาน ตลอดจนเด็กซึ่งเป็นนักเรียนในชั้น
4. เพื่อให้ นักเรียนฝึกสอนมีความสามารถในการศึกษา เกี่ยวกับธรรมชาติ
ความเจริญเติบโต ตลอดจนการ เรียนรู้ของ เด็ก อันจะช่วยให้การ เป็นครู เป็นไป ด้วยดี
5. เพื่อให้ นักเรียนฝึกสอนได้ เห็นความสามารถ และ จุดอ่อน ของตน ทั้ง ในการ
สอน และการ อยู่ร่วมกับ เด็ก
6. เพื่อให้ นักเรียนฝึกสอน เข้าใจถึงหน้าที่ครูที่มีต่อสังคม
7. เพื่อให้ นักเรียนฝึกสอนมี โอกาส ศึกษา การ จัด และการ บริหาร โรงเรียน
8. เพื่อให้ นักเรียนฝึกสอนมี โอกาส ได้ เห็น ปัญหา ที่แท้จริง ของ โรงเรียน และ
รู้จักหาวิธีการ แก้ไข ปัญหา เฉพาะ หน้า
9. เพื่อให้ นักเรียนฝึกสอน ได้รับ ประสบการณ์ ในการ สอน และการ ปกครอง
10. เพื่อให้ นักเรียนฝึกสอน เกิด ความ มั่นใจ ใน หน้าที่ ของ ครู

จากการแนะนำการสอนวิชาการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการ
ศึกษา พ.ศ. 2508 ของหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู¹ ได้เน้นความมุ่งหมาย
เฉพาะของการฝึกสอนของนักเรียนฝึกหัดครูในระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับชั้นต้น
ดังนี้

1. เพื่อให้ นักเรียนครู ได้มีประสบการณ์เกี่ยวกับการสอนเด็กจริง ๆ โดยการ
นำความรู้ และ ทฤษฎีต่าง ๆ ไปใช้ในภาคปฏิบัติ เพื่อก่อให้เกิดทักษะในด้านการสอน
2. เพื่อให้ นักเรียนครู มีความเข้าใจสภาพของโรงเรียนและชุมชนในเมือง
รู้จักศึกษาปัญหา และสามารถหาทางแก้ไขปัญหานั้น

¹หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู, การแนะนำการสอนวิชาการศึกษา
หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา พ.ศ. 2508 หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู,
หน้า 53 - 56.

3. เพื่อฝึกให้นักเรียนครู มีความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

4. เพื่อสร้างเจตคติและความรู้สึกอันดีต่ออาชีพครู

คุณสมบัติที่สำคัญข้อหนึ่งของครู หรือนักเรียนฝึกหัดครู คือ จะต้องใช้ภาษาไทยให้ถูกต้อง ในการพูด อ่าน เขียน เพราะครูต้องเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ นักเรียน ฉะนั้นวิชาภาษาไทยจึงมีความสำคัญ และจำเป็นต่อนักเรียนฝึกหัดครูมาก ดร.กอ สวัสดิพิพาณิช¹ ได้กล่าวว่ "ภาษาไทยเป็นสาขาวิชาหนึ่งซึ่งจำเป็นที่สุดสำหรับคนไทย บางทีนักเรียนอาจจะยังไม่ซาบซึ้งในข้อนี้ ขอให้ลองนึกถึงวิชาที่เรียนในชั้นดูบ้างว่า มีวิชาใดที่ไม่เกี่ยวข้องกับภาษาไทยเป็นไม่มี แม้แต่การเรียนวิชาภาษาต่างประเทศก็ยังคงใช้ภาษาไทยในบางโอกาส."

นอกจากวิชาภาษาไทยแล้ว วิชาที่สำคัญมากสำหรับครู หรือนักเรียนฝึกหัดครู คือ วิชาการศึกษา ซึ่งจะทำให้ทราบถึงหลักการ และวิธีการสอนแบบต่าง ๆ ที่จะเป็นประโยชน์ในการนำไปสอนนักเรียนต่อไป

ผู้วิจัยเป็นอาจารย์สอนวิชาภาษาไทย วิชาวิธีสอนภาษาไทยและเคยเป็นอาจารย์นิเทศน์นักเรียนฝึกสอน และเคยประสบปัญหาที่นักเรียนบางกลุ่มไม่ได้นำความรู้ ทฤษฎีที่เรียนไปใช้ในการฝึกสอน แต่บางกลุ่มก็นำไปใช้ จึงเกิดความสนใจใฝ่คว้า ความรู้ วิชาภาษาไทย วิชาวิธีสอนภาษาไทย ที่นักเรียนศึกษาไปจากชั้นเรียนนั้น จะมีความสัมพันธ์กับการฝึกสอนของนักเรียนหรือไม่ นักเรียนได้นำความรู้ที่ได้จากชั้นเรียนไปใช้ในการฝึกสอนเพียงใด เพื่อเป็นการวิจัยผลดูว่า ความมุ่งหมายในการฝึกสอนของสถาบันฝึกหัดครู

¹กอ สวัสดิพิพาณิช, "วิธีเรียนภาษาไทย" คู่มือในการสร้างประสิทธิภาพในการเรียน, เอกสารนิเทศการศึกษา พ.ศ. 2503 , หน้า 35.

ประการหนึ่งที่ว่า "เพื่อให้เด็กเรียนฝึกสอนได้มีโอกาสทดลองหลักการ และวิธีการสอนต่าง ๆ ที่เรียนรู้จากสถาบันฝึกหัดครูและตำราวิชาการศึกษา"¹ ว่าได้ผลเพียงใด ผู้วิจัยจึงใคร่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาหมวดภาษาไทย และวิชาวิธีสอนภาษาไทย กับผลการฝึกสอนวิชาภาษาไทย นอกจากนี้ผู้วิจัยยังใคร่ศึกษาปัญหาในการฝึกสอนวิชาภาษาไทยของนักศึกษาฝึกสอนด้วย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาหมวดภาษาไทยกับผลการฝึกสอนวิชาภาษาไทย
2. เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาวิธีสอนภาษาไทยกับผลการฝึกสอนวิชาภาษาไทย
3. เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาหมวดภาษาไทยและผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาวิธีสอนภาษาไทย กับผลการฝึกสอนวิชาภาษาไทย
4. เพื่อศึกษาปัญหาในการฝึกสอนวิชาภาษาไทย

ขอบเขตของการวิจัย

1. ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา วิทยาลัยครู เชียงใหม่ ที่ออกฝึกสอนในภาคปลายปีการศึกษา 2518 จำนวน 100 คน
2. ผลการเรียนวิชาหมวดภาษาไทย และวิชาวิธีสอนภาษาไทยของนักศึกษาที่เป็นตัวอย่างประชากร เก็บรวบรวมจากแผนกทะเบียนของวิทยาลัยครู เชียงใหม่

¹ละเมียด สิมอักษร, "คู่มือฝึกสอน," จุลสารฉบับที่ 4, สมาคมการศึกษาแห่งประเทศไทย 2506, หน้า 1.

3. ผลการฝึกสอนของนักศึกษาที่เป็นตัวอย่างประชากร ได้จากคะแนนที่ผู้วิจัย อาจารย์นิเทศก์ และครูที่เลี้ยงให้ในการสังเกตการสอน โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนที่ผู้วิจัย อาจารย์นิเทศก์ และครูที่เลี้ยงร่วมกันสร้างขึ้น

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. เป็นแนวทางปรับปรุงการเรียนการสอนวิชาหมวดภาษาไทย และวิชาวิธีสอนภาษาไทยให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
2. เป็นแนวทางปรับปรุงการฝึกสอนวิชาภาษาไทยของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา
3. เป็นแนวทางให้นักการศึกษา และผู้บริหารการศึกษา พิจารณาปรับปรุงเนื้อหา หลักสูตร วิชาหมวดภาษาไทย และวิชาวิธีสอนภาษาไทยให้เหมาะสม

ข้อตกลงเบื้องต้น

คะแนนวิชาหมวดภาษาไทย - วิชาวิธีสอนภาษาไทย และการฝึกสอนภาษาไทยที่เป็นข้อมูลในการวิจัย มีความเชื่อถือได้และเป็นมาตรฐานอันเดียวกัน เพราะใช้เกณฑ์การวัด และประเมินผลอันเดียวกัน

สมมุติฐานของการวิจัย

1. ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาหมวดภาษาไทยมีความสัมพันธ์กับผลการฝึกสอนวิชาภาษาไทย
2. ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาวิธีสอนภาษาไทย มีความสัมพันธ์กับผลการฝึกสอนวิชาภาษาไทย
3. ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาหมวดภาษาไทย ร่วมกับวิชาวิธีสอนภาษาไทย มีความสัมพันธ์กับผลการฝึกสอนวิชาภาษาไทย

คำจำกัดความ

1. **ผลสัมฤทธิ์ (Achievement)** หมายถึง ความสำเร็จ (Accomplishment) ความคล่องแคล่ว และความชำนาญจากการฝึกหัดอบรม หรือความรอบรู้ อันเกิดจากการศึกษาเล่าเรียน

ผลสัมฤทธิ์ วิชาหมวดภาษาไทย หมายถึง ความรู้ ความชำนาญ ที่ได้รับจากการเรียนวิชาหมวดภาษาไทย ในการวิจัยครั้งนี้ถือคะแนนสอบไล่วิชาหมวดภาษาไทย เป็นการแสดงถึงผลสัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาไทย

ผลสัมฤทธิ์ วิชาวิธีสอนภาษาไทย หมายถึง ความรู้ ความชำนาญ ที่ได้รับจากการเรียนวิชาวิธีสอนภาษาไทย ในการวิจัยครั้งนี้ ถือคะแนนสอบไล่วิชาวิธีสอนภาษาไทย เป็นการแสดงถึงผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาวิธีสอนภาษาไทย

2. **การฝึกสอน** หมายถึง การฝึกสอนวิชาภาษาไทยของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา วิทยาลัยครู เชียงใหม่ ที่ออกฝึกสอนในโรงเรียนประถมศึกษา ระดับประถมศึกษาตอนต้น

3. **นักศึกษาฝึกสอน** หมายถึง นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา วิทยาลัยครู เชียงใหม่ ที่ออกฝึกสอนวิชาภาษาไทย ในภาคปลาย ปีการศึกษา 2518

4. **อาจารย์นิเทศก์** หมายถึง อาจารย์วิทยาลัยครู เชียงใหม่ที่มีหน้าที่นิเทศการฝึกสอน

5. **ครูพี่เลี้ยง** หมายถึง ครูในโรงเรียนฝึกสอน ที่ทางโรงเรียนมอบหมายให้เป็นผู้แนะนำช่วยเหลือแก่นักศึกษาระหว่างฝึกสอน

6. **ผลการเรียน** หมายถึง ระดับคะแนน ซึ่งมีค่าเป็น 4 - 3 - 2 - 1 - 0 ตามลำดับ

7. **วิชาภาษาไทย** หมายถึง วิชาภาษาไทยระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา ทั้งหมดซึ่งมี 5 รายวิชา